

SRDCE SMEČKY

Bobbie Pyronová

 PRESS

Srdce smečky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Bobbie Pyronová
Srdce smečky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

SRDCE SMEČKY

Bobbie Pyronová

 P R E S S

Brno
2017

*Ivanu Mišukovovi
a všem neviditelným dětem
kdekoli*

OBSAH

Kapitola 1. Sny.....	9
Kapitola 2. Předtím.....	10
Kapitola 3. Potom.....	12
Kapitola 4. Knoflík.....	17
Kapitola 5. Město.....	21
Kapitola 6. Kmen.....	26
Kapitola 7. Hra.....	31
Kapitola 8. Škola.....	35
Kapitola 9. Štěně.....	38
Kapitola 10. Zrcadlo.....	42
Kapitola 11. Ruza.....	44
Kapitola 12. Déšť.....	49
Kapitola 13. Štístko.....	52
Kapitola 14. Smečka.....	59
Kapitola 15. Štára.....	65
Kapitola 16. Tma.....	70
Kapitola 17. Dým.....	71
Kapitola 18. Svět.....	75
Kapitola 19. Dům ze skla.....	79
Kapitola 20. Zima.....	83
Kapitola 21. Čepice.....	91
Kapitola 22. Kluk se psy.....	96
Kapitola 23. Oheň a led.....	103
Kapitola 24. Vadím.....	113
Kapitola 25. Milosrdná sestra.....	120
Kapitola 26. Zrada.....	126

Kapitola 27. Zima	132
Kapitola 28. Gangy	135
Kapitola 29. Vlaky.....	142
Kapitola 30. Jaro.....	145
Kapitola 31. Pohřbení zaživa.....	152
Kapitola 32. Pohoří Smetišť	158
Kapitola 33. Lesy.....	161
Kapitola 34. Lov	165
Kapitola 35. Dům z kostí	170
Kapitola 36. Vetřelci	175
Kapitola 37. Největší prase v celém Rusku.....	181
Kapitola 38. Málčík.....	189
Kapitola 39. Návrat Rudyho.....	194
Kapitola 40. Zlomený.....	199
Kapitola 41. Domov	203
Kapitola 42. Stromy	207
Kapitola 43. Paní v klobouku	213
Kapitola 44. Mauglí.....	218
Kapitola 45. Kreslení příběhů	224
Kapitola 46. Malý divoch	229
Kapitola 47. Lovná zvěř	233
Kapitola 48. Blechy v psím kožichu.....	238
Kapitola 49. Malá Mára.....	246
Kapitola 50. Reutov.....	253
Kapitola 51. Horečnaté sny	259
Kapitola 52. Pryč.....	261
Kapitola 53. Nyní.....	266
Poznámka autorky	275
Poděkování.....	278

ČÁST
PRVNÍ

KAPITOLA 1.

SNY

ZDÁVÁ SE MI O PSECH. Snívám o jejich teplých měkkých zádech přitisknutých na má, o jejich těžké zemité vůni a útěše za dlouhých hořkých nocí. Snívám o mokrých jazycích, lesklých zubech, teplých čeniších a vědoucích očích, které sledují. Pořád sledují.

Někdy se mi zdává, že běžíme, psi a já, prázdnými ulicemi a opuštěnými parky. Běžíme jen pro tu čirou radost a svobodu, nikdy unavení, nikdy hladoví. A potom se z jejich hřbetů rozvínou veliká křídla, rozprostřou se nad zemí a vynesou psy vysoko nade mě. A já křičím, prosím je, aby se vrátili, aby se slitovali nad malým chlapcem připoutaným k zemi.

Už je to mnoho let, co jsem žil se psy, ale pořád se mi o nich zdá. Nezdá se mi o dlouhých zimních nocích na ruských ulicích; jen zřídka se mi zdá o tom, co mě vyhnalo z domova. Moje sny začínají a končí u psů.

KAPITOLA 2.

PŘEDTÍM

NEŽ PŘIŠEL ON, díval jsem se na svou nádhernou maminku.

Pozoroval jsem ji u kuchyňského dřezu, jak při mytí nádobí s broukáním noří bledé ruce do vařící vody.

Pozoroval jsem ji, jak věší čisté prádlo na šňůru na droboučkém balkoně našeho bytu, pár kolíčků na prádlo sevřených mezi zuby. Podával jsem jí další kolíčky, vždycky dva a zase dva.

„Ještěže mám takového pomocníka, Miško, můj medvídku,“ říkala vždycky.

Dříve jsem sedával na klíně její maminky, bábušky Iny, a poslouchal, jak zpívá staré písničky. Houkala mě na kolenou sem a tam, sem a tam.

Každé ráno se mnou bábuška Ina chodila z dlouhého kopce ke škole. Maminka musela být ve své práci v pekárně dlouho před úsvitem. Ve škole jsem sedával u dřevěného stolku a cvičil písmenka. Učil jsem se poznat „babka“ od „jabka“ a nedívat se z oken na ptáčky.

Odpoledne jsme maminka a já chodili zpátky do toho dlouhého, nízkého kopce k našemu bytu. Bábuška Ina mi uvařila mou milovanou zelnou polévku a já si mezitím procvičoval písmenka a naslouchal maminčinu broukání.

Dříve bábuška Ina spávala v noci s mojí maminkou. Já jsem měl svou vlastní postel v obývacím. Maminka mi každý večer četla z mojí pohádkové knížky.

Takhle to bylo vždycky: já a moje maminka a moje bábuška Ina. Vždycky jsem si myslel, že takhle bude svět vypadat věčně.

KAPITOLA 3.

POTOM

JEDNOHO VLAHÉHO JARNÍHO DNE na mě maminka čekala před školou. Měla červené oči i nos.

Padla na kolena a přivinula mě k sobě.

„Co se stalo?“ zeptal jsem se.

„Odešla, Miško,“ vzlykla maminka. „Tvoje bábuška odešla.“

Nerozuměl jsem, proč maminka tolik pláče. Někdy bábuška odešla na vlak do Města, aby navštívila svou sestřenku. Jednou mě dokonce vzala s sebou.

„Odešla jen na vlak do Města,“ uklidňoval jsem maminku. Pohládl jsem ji po tváři.

„Ne, Miško,“ řekla maminka. „Tvoje bábuška odešla do nebe.“

* * *

Když bábuška odešla do nebe, maminka začala zapomínat.

Zapomínala mýt nádobí. Zapomínala, který den se chodí stát ve frontě na makaróny a který den ve frontě na chleba.

Večer plakala a plakala a zapomínala si na spaní svlékat oblečení. Zapomínala mi večer číst pohádky. Zalézal jsem si k ní do postele. Pořád jsem tam cítil bábušku Inu.

Zapomínala, co říkala bábuška Ina, že plakat do polévky nosí smůlu a že vodka a pivo jsou moc zlé. Sedávala u kuchyňského stolu a plakala a kouřila cigarety a pila.

Už nikdy si nezpívala.

Maminka mě zapomínala vodit do školy a někdy zapomněla i na svou práci v pekárně. Někdy jsem chodil spát hladový. A někdy jsem chodil spát sám, protože večer odešla do vesnice za přáteli.

Pozoroval jsem ji, jak sedala před zrcadlem a zkrášlovala se před schůzkou. Růžovou na rty, modrou nad oči. „Které si mám vzít, můj medvídku?“ ptala se a zvedala nejdříve jedny náušnice a potom jiné.

Broukala si, když si oblékala svůj červený kabát s lesklými černými knoflíky. Potom si přede mě klekla a přivinula mě k sobě. „Buď hodný chlapec, Miško. Zamkni dveře. A neotevírej, pokud nebudeš vědět, že jsem to já.“

Kdybych byl věděl, že přijde *on*, nikdy bych ty dveře neotevřel.

Nikdy.

* * *

Na prahu se objevily jeho ošoupané boty a lesklé kalhoty.

Maminka mě postrčila před sebe. „Miško, pozdrav pěkně.“

„Dobrý den,“ řekl jsem.

Podal mamince kytici, pak se sklonil a před mýma očima se objevil jeho vyzáblý obličej. „Tak tohle je ten malý pán domu, he? Není o nic větší než šváb.“

Páchl tak, že jsem měl chuť si rukou zacpat nos.

„Podej ruku,“ pobídla mě maminka a znovu mě postrčila. Popadl mě za ruku a hrubě ji stiskl.

„Neměj obavy, Anjo,“ řekl. „Kluk a já budeme mít spoustu času na seznámení.“ Úsměv měl velikánský, ale k očím mu nedosáhl.

A takhle to začalo.

Bral ji ven. Koupil mi rádio, aby mi dělalo společnost.

„To je rádio,“ řekl jsem a zvedl ho, abych ho ukázal mamince. Otáčel jsem knoflíky a držel si tu vzácnost u ucha. „Uslyším celý svět, jak mluví a zpívá.“

On si odfrkl. „V Rusku nikoho zpívat neuslyšíš.“

„Proč ne?“ nechápal jsem.

„Protože, chlapečku, tady jsou lidi moc chudí, než aby zpívali.“

„Ale my nejsme chudí,“ namítl jsem.

Zvrátil hlavu nazad a rozesmál se. Maminka mě přivinula k sobě. „Ne, nejsme chudí, můj medvídku.“

I on začal brzy zapomínat. Zapomínal chodit domů. Zůstával u nás se svými cigaretami a lahvemi vodky a ošoupanými botami u její postele.

„Už jsi moc velký na to, abys spal u mámy,“ řekl mi. „Jen malá mimina spí u mámy. Jsi snad mimino, Miško?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Je mi pět.“

Hodil mou oblíbenou deku a mou pohádkovou knížku na postel v obýváku.

„Ale maminka mě v noci potřebuje,“ řekl jsem a žmoulal v ruce lem košilky. Maminka přestěhuje ošoupané boty do obýváku, až se vrátí z práce, a moje deky vrátí zpátky k sobě. Věděl jsem, že to udělá.

Když chodívala z práce v pekárně, přinášela domů včerejší bochník černého chleba, brambory a zelí na polévku a pro mě sladkou žemli.

Toho večera se ale vrátila s prázdnýma rukama a smutnou tváří. „Přišla jsem o práci,“ řekla.

„Nemůžeš si dovolit přijít o práci,“ řekl on a černé oči se mu zúžily a ztvrdly. „Co budeme jíst?“

„Nemohl bys –“

Dal jí políček. Nikdy jsem neviděl, že by mou maminku někdo udeřil. Čekal jsem, že mu ránu vrátí. Jednou, dole ve vesnici, mě praštil jeden větší kluk. Moje maminka ho popadla a vytřepala ho za límec. Klukovi se rozšířily oči strachem a vzal nohy na ramena. A přesně to udělá i *on*.

Jenže maminka ho nepopadla za límec. Nevytřepala ho, až mu chrastily zuby o sebe. Přitiskla si dlaň na červenou tvář a řekla: „Promiň.“

Od té doby sedávali v obýváku a pili a kouřili a smáli se a hádali. A *jemu* se nelíbilo, že tam jsem, že sedím na své posteli v koutě.

„Zase na mě čumí, Anjo!“ říkal. „Proč na mě pořád čumí?“ Těžce přešel místnost a srazil mě z mojí postele. Popadl moje deky a mou knížku a hodil je do komory vedle kuchyně.

„Tamhle,“ řekl a oprášil si ruce, jako by se právě od něčeho ušpinil. „Tam budeš odteď spát.“ Maminka stála za ním a proplétala si prsty na rukou.

Zavrstal jsem se do hnízdečka z příkrývek na podlaze komory. Moje pohádková knížka přistála na zaprášené polici se zaschlými kruhy od sklenic zavařované zeleniny, které nám už dávno došly. Jak plynuly dny a potom týdny, překrásný zlatý pták Ohnivák

na obálce knížky byl čím dál hůř ušpiněný a umaštěný; na další polici ležela hromádka papíru na vyhození a moje oblíbená tužka. Když jsem nemohl spát zimou nebo vzteky, kreslil jsem si obrázky. Obrázky ohniváků, strašné čarodějnice baby Jagy, domů kráčejících na muřích nožkách, mluvících loutek, obrů a vlků s křídly na hřbetě.

Zpoza dveří komory stoupaly a zase utichaly jejich hlasy.

„Proč nemůžeš pochopit, že by mu bylo líp v sirotčinci?“

„Nemůžu ho dát pryč!“

„Nedokážeš uživit ani sama sebe,“ říkal jeho hlas. „A kromě toho se mi nelíbí. Je divný.“

„Není na něm vůbec nic divného.“

Tříštění skla. „Bud' on, nebo já, Anjo.“

„Ne! Prosím tě, nechtěj po mně...“

Další rána. Zvuky vzteklých, kopajících nohou dole na zemi.

„Ty blbá krávo!“ Buch.

„Ne!“

Pak rána. Výkřik. Zadunění. Zasténání.

Ticho.

KAPITOLA 4.

KNOFLÍK

LEZAVÝ CHLAD podlahy v komoře prostoupil i hromádkou mých přikrývek. Třásl jsem se a sledoval, jak mi od pusy stoupají do vzduchu obláčky páry. Byl jsem drak. Byl jsem ohnivák. Nebyl jsem ten chlap, který smrděl a řval a vyfukoval cigaretový kouř z nosních dírek.

Vytáhl jsem zpod pokrývek svoje rádio a zvedl blýskavou stříbrnou anténu.

„... tisíce nezaměstnaných hladovějících lidí bez domova. Tkanivo naší velké společnosti rozbíjí alkoholismus...“

„Ale já nejsem hladovějící ani bez domova,“ řekl jsem tomu hlasu z rádia. „Mám svou maminku, své deky a polévku se zelím.“ Pravda, už jsme ke své šči, zelné polévce, nemívali chléb a klobásu. A už to byly týdny, co šla maminka naposledy do práce. Ale pořád ještě se usmívala (i když teď ne tak často) a říkala mi můj medvídku.

Vypnul jsem rádio. Složil jsem nejdříve jednu deku a potom druhou. Obul jsem si boty se Slavným Basketbalistou, které jsem dostal vloni k Vánocům od maminky a bábušky Iny. Špičky mě tlačily do palců. Zavrtět palcem už jsem v nich nemohl.

Stál jsem ve dveřích komory, poslouchal a věřil. Vaří mi maminka kaši, nebo zase pláče? A on, zase křičí, říká jí ty blbá, líná krávo, anebo už je pryč? Někdy po velké hádce, jako ta včera večer, odcházel pryč. To pak netrvalo dlouho a všechno bylo, jak má být: k snídani kaše, maminka se trochu usmívala. „Pojď se mnou stát frontu na chleba,“ říkala. Anebo: „Půjdeme procvičovat čtení?“ nebo „Vyprávěj mi něco, ty můj medvídku.“

Slyšel jsem ale jen zlostné hlasy z televize. A cítil jsem jen cigarety. Nakoukl jsem do obýváku.

„Hele,“ řekl jeho hlas. „Malý šváb konečně vylezl ze své díry.“

Ležel rozvalený na gauči, svoje hnusné nohy měl bosé, na tlustém břiše postavenou sklenici.

„Kde je maminka?“ zeptal jsem se. Oči mi bloudily z obýváku do ložnice a zpátky na jeho tvář.

Neodtrhl oči od bílé televizní obrazovky. „Pryč,“ řekl. „Je pryč.“

Srdce mi v prsou tlouklo a dunělo. „Kdy se vrátí?“ zašeptal jsem.

Odvrátil se od televize a dlouho se na mě díval, jako když se kočka dívá na myš. „Nikdy,“ řekl pak.

* * *

Čekal jsem a poslouchal a vyhlížel svou krásnou maminku.

Uši čekaly na klapání podpatků po chodbě. Oči čekaly na rudý záblesk jejího kabátu.

Když večer odešel, hledal jsem v celém bytě nějakou stopu. Jestli si vzala tohle, znamenalo to, že se vrátí za týden. Jestli si vzala tamto, mohla se vrátit každou chvíli.

Všechno ale bylo na svém místě, až na mou maminku a její červený kabát. Byla pryč. Její kabát byl pryč. Musela vyrazit někam dál, shánět brambory a zelí na polévku. Anebo pro nás hledala nějaké nové místo k životu, někde daleko od něj.

Zahlédl jsem cosi za odpadkovým košem v pokoji. Svezl jsem se na všechny čtyři a prsty se probíral zmuchlanými papíry a prázdnými lahvemi. Prsty se mi sevřely kolem něčeho tvrdého a hladkého. Otevřel jsem dlaň. Knoflík z jejího kabátu. Zvedl jsem ho na světlo a přejel palcem po jeho černém, lesklém povrchu. A vedle knoflíku byla červená šmouha. Ne ta krásná červená, jako byl její kabát, ale tmavá, odporná červená. Dotkl jsem se jí prstem. Pulzovala jako lidské srdce. Šeptala moje jméno.

„Co tady leže po zemi, švábe?“

Odrhl jsem zrak od šeptající pulzující červené a podíval se na něj.

Kopl do mě špičkou boty.

Zvedl jsem knoflík. „Ten je z jejího kabátu, toho červeného.“

„He,“ odfrknul. „A co? Koho to zajímá?“

„Měla ten kabát moc ráda,“ řekl jsem a šel za ním do kuchyně. „Líbily se jí jeho knoflíky. Nikdy by neodešla s utrženým knoflíkem,“ řekl jsem.

Vytáhl z lednice kus sýra. Zabouchl dvířka. Zakručelo mi v břiše. Seběhly se mi sliny. Mačkal jsem knoflík v dlani.

Podíval se na mě s pusou plnou sýra a zkažených zubů. Naklonil hlavu ke straně. „Kde si teda myslíš, že tvoje máma je?“ zeptal se.

Zavrtěl jsem hlavou.

Zamlaskal pusou a krknul. Zasmál jsem se. Mně to maminka nikdy nedovolila.

„Myslím,“ řekl, „že odešla do města.“

Zamračil jsem se: „Proč by odcházela beze mě?“

Odšrouboval zátku lahve. „Čert ví, proč ženský dělají to, co dělají. Jsi jen malý zbytečný šváb a ona je líná blbá kráva.“

Vytáhl jsem se do výšky. Zmáčkl jsem lesklý černý knoflík, až se mi zařízl do dlaně. „Není líná ani blbá! Ale ty jo!“

Moje hlava dopadla na kuchyňskou podlahu a strop se zaplnil milionem hvězdiček.

KAPITOLA 5.

MĚSTO

DRUHÝ DEN RÁNO mi řekl: „Vezmi si kabát a čepici. Jdeme.“

„Kam jdeme?“ zeptal jsem se. „Vezmeš mě za maminkou?“
Prstem jsem si přejel po zaschlé krvi za uchem.

Jen zavřel a hodil cigaretu do kuchyňského dřezu. „Jedeme do města.“

„Ale maminka –“

Zvedl ruku. Uskočil jsem a převrhl židli.

„Už o ní nemluv,“ řekl. „Prostě si vezmi kabát a jdeme.“

Šel jsem za ním na vlakové nádraží, nejdříve jeden, potom dva kroky za ním. Ženské stály ve frontách na chleba, zachumlané do kabátů a šátků a šálů.

Moje oči hladově pátraly po červeném kabátě. Objeví se a uvidí mě klopýtat za tím zlým, zlým chlapem. Rozběhne se ke mně a odvede mě od něj pryč. Já jí vrátím ztracený knoflík. Ona mě přivine k sobě. „Můj hodný Miško. Můj statečný chlapec.“ A jemu už nikdy neotevřeme.

Jeho ruka mě popadla zezadu za krk. „Dělej, kluku,“ zavrčel.

Nohy mi říkaly, abych utíkal, utíkal od něj tak daleko a tak rychle, jak jen dokážu. Jeho ruka na mém krku se sevřela. Prostrčil mě dveřmi nádraží.

„Ty víš, kde maminka ve Městě je?“ zeptal jsem se.

„Jasně, jasně,“ řekl on.

V dálce na konci kolejí se objevilo veliké, zářící oko – oko nějakého velkého zvířete, které se blížilo, kradlo směrem k nám, syčelo to a skřípělo. Chytil jsem ho za ruku.

Odstrčil mě od sebe. „Přestaň se chovat jako ufnukaná holka.“

Málem jsem se rozesmál. Nakonec to byl jen vlak.

Strčil mě do dveří vlaku a pak na tvrdé umělohmotné sedadlo.

Jednou jsem jel vlakem se svou bábuškou Inou. Držela mě na klíně, abych viděl, jak světýlka naší malé vesničky ubíhají kolem.

Zapálil si cigaretu a otevřel noviny. Klekl jsem si na sedadlo a díval se, jak je naše vesnička čím dál menší a menší.

* * *

„Vzbuď se.“ Někdo se mnou třásl. „No tak, kluku. Na tohle nemám čas.“ Vytáhl mě na nohy a vystrčil ze dveří vlaku. Klopýtal jsem za ním po nástupišti, kolem vozíků s jídlem – pražené lískové oříšky, klobásy, pečené brambory zabalené v novinách – v břiše mi kručelo, pusu plnou slin. „Počkej!“ volal jsem za zády jeho rozedraného kabátu. Ale on nezpomalil.

Všude na nádraží byli lidi. Spěchali na vlaky, spěchali z vlaků. V rukou nesli balíky a tašky a aktovky. Nedívali se napravo ani nalevo. Ani se na mě nepodívali, když jsem znovu vykřikl: „Počkej!“

Konečně zastavil.

„Tady je moje maminka?“ zeptal jsem se.

Zasmál se.

Bylo to, jak jsem myslel. Přestěhovala se do Města. Našla si dobrou práci a teplý byt, kde budeme bydlet, se spoustou jídla a křupavých sladkých žemlí. Až vyjdeme po schodech k našemu hezkému bytu, otevře dveře a vezme mě do náruče.

A pak mu ty dveře zabouchne před nose, tentokrát nadobro.

Popadl mě za loket a táhl mě do schodů. Zakopl jsem na jednom schodu, potom na dalším, rozbil jsem si koleno. Bylo mi to jedno. Brzy budu s maminkou a všechno bude tak, jak má být.

Vynořili jsme se do slunečního světla, chladného podzimního vzduchu. Sněhové vločky vířící ve větru se usazovaly na jeho ramenou a na špičkách jeho hnědých bot. Rozhlédl se po ulici na jednu stranu, pak na druhou. „Kde kruci je,“ zabručel.

Zvedl jsem k němu hlavu a usmál se. Tak mě k ní dovedl. Možná nakonec nebude tak zlý. „*Spasiba*,“ řekl jsem. *Děkuju*.

Stáli jsme mezi padajícími vločkami a čekali. On vykouřil cigaretu, pak další. Já vyhlížel červený kabát a v kapse znovu a znovu hladil palcem lesklý černý knoflík.

Přišel k nám špinavý kluk bez kabátu a bez čepice a bez bot. Moje maminka by mě nikdy nenechala takhle ušpinit. A určitě by mě nepustila ven bez kabátu a bez čepice, ale hlavně ne bez bot.

Kluk ho zatahal za rukáv. Zvedl špinavou ruku. „Prosím, pane,“ řekl.

Než jsem se stihl zamyslet, co po něm ten kluk chtěl, on mu dal políček. „Vypadni, ty malý špinavý žebráku. Jdi otravovat někoho jiného.“

Špinavý kluk se na mě zadíval a potom mi plívl na moje boty se Slavným Basketbalistou.

„No konečně.“ Hodil cigaretu na zem a omotal si šálu kolem krku. Popadl mě za loket. „Tak pojď, jdeme.“

Rychle jsem kráčel vedle něj a pořád vyhlížel červený kabát. Maminčinu usměvavou tvář, její kaštanové vlasy, otevřenou náruč, která mě ovine jako andělská křídla. „Kde je?“ zeptal jsem se a přidál do kroku, abych mu stačil. „Kde je?“

„Tamhle,“ řekl.

Zůstal jsem na místě stát. Paní, co k nám přicházela, nebyla moje maminka. Měla na sobě černý kabát. Šedivé vlasy měla zakryté hnědou šálou. Ruce měla složené na rozložitých prsou. Neusmívala se, když ke mně sklopila hlavu a pronesla: „To je ten chlapec?“

Díval jsem se z neusměvavé paní na něj. Třeba to byla maminčina kamarádka. „Vezměte mě k mamince?“ zeptal jsem se proto.

Paní se zamračila ještě víc. „Myslela jsem, že jste říkal, že žádné rodiče nemá,“ vyštěkla. Její oči byly malé a pichlavé jako oči čarodějnice baby Jagy z mojí pohádkové knížky.

„Je to jen kluk,“ řekl on. „Nemá o ničem páru.“

Neusměvavá paní si povzdychla. „Většina dětí v sirotčinci taky nic neví. Aspoň o svých rodičích.“

Sirotčinec. To slovo mě praštilo do břicha jako studený kámen. Jednou jsem viděl v televizních zprávách sirotčince ve Městě. Žádné z dětí na těch místech se neusmívalo a nemělo maminku. Většinou plakaly. Byly skoro tak špinavé jako ten kluk na ulici, i když ne tolik.

„Ale já nemůžu jít do sirotčince,“ vysvětlil jsem jim. „Moje maminka mě tam nenajde.“

„Tvoje máma tě nehledá,“ řekl on.

„Hledá!“ odsekl jsem.

Paní v kabátě, který byl černý a ne červený, mě chytila za rameno. „No tak, chlapče. Je čas jít.“

„Ne!“ Vytrhl jsem se ze sevření její ruky, ruky jako pařát, jako spáry ježibaby.

Slyšel jsem mamčin hlas, jak mi říká: *Utíkej, Miško! Utíkej!*

Rozhlížel jsem se do všech stran, hledal a hledal červený kabát. Viděl jsem zelené kabáty a modré kabáty a šedé kabáty a spousty, spousty černých kabátů.

Znovu mě popadl a zkroutil mi ruku. „Pojď sem, ty spratku.“

A vtom jsem to uviděl: záblesk jasně červené. Vytrhl jsem se mu, až mi sklouzl kabát z ramenou. *Utíkej, Miško! Utíkej!*

A tak jsem utíkal. Utíkal jsem nejrychleji za celý svůj život, utíkal jsem za tím zábleskem červené, který sestupoval po schodech vlakového nádraží. Pobíhal jsem po nádražní hale sem a tam, prohledával očima davy spěchajících lidí, pátral po červeném kabátě. Konečně jsem ho uviděl, stál tam v řadě lidí jako maják, čekal na zastavující vlak.

V kapse jsem sevřel v dlani knoflík, prodíral jsem se mořem hnědé, černé a šedivé, zoufale se snažil zahlédnout svou maminku. Vlna hnědé a černé a šedivé mě odnesla s sebou do vlaku.

Vepředu jsem uviděl sedět drobnou postavu v červeném kabátě a s kaštanovými vlasy pod modrou šálou. Probojoval jsem se lesem nohou, dotkl se červeného rukávu, sevřel v ruce knoflík a usmál se.

Vlak sebou trhl a já jsem zavrával zpátky mezi hnědou a černou a šedivou. „Dávej pozor,“ řekl někdo a postrčil mě dopředu.

Podíval jsem se do tváře paní v modré šále. Vlasy neměla kaštanové, ale černé. Neusmála se. Ani ten její kabát nebyl červený.

Nebyla to moje maminka.

KAPITOLA 6.

KMEN

VĽAK SEBOU TRHL. Nějaký hlas oznámil: „Stanice Leningradská.“

Posadil jsem se, protřel si oči a pomalu se sebral z podlahy vagónu. Vlna hnědých, černých a šedivých kabátů mě pohltila, vyplivla z vlaku a začala unášet dlouhou, jasnou chodbou. Byl ještě den, nebo už noc? To jsem netušil. V podzemním světě tunelů metra nebyly k rozeznání.

Vyšel jsem s davem lidí po dlouhém schodišti, protáhl se cvakajícími otočnými vrátky a pak se nad širokým schodištěm vynořil na ulici.

Do tváře mě uhodil chlad. Nad hlavou na noční obloze zářily hvězdy. Zvedl jsem ruce, abych si stáhl čepici přes uši. Ale moje čepice tam nebyla. I můj kabát byl tentam. To *on* mi ho stáhl, když jsem se mu pokusil utéct.

Strčil jsem ruce do kapes a rozhlížel se po něčem známém. Neviděl jsem žádnou pekárnu; neviděl jsem ani řeznictví, kde maminka kupovala kosti na polévku. Neviděl jsem náš dům usazený na vršku nízkého kopečku.

Zachvěl jsem se v nočním větru. Ztěžka jsem sešel po schodech zpátky do podzemí, kde byl pořád den a kde nebyla taková zima. Pak jsem si všiml mřížky topení pod dlouhou lavicí. Zalezl

jsem pod lavici a schouil se v teplém vzduchu. Prsty jsem prostrčil do mřížky, chvilku přemýšlel o červeném kabátě, který nebyl červený, a pak jsem konečně usnul.

* * *

Něco mě popadlo za nohu a vytrhlo mě ze spaní.

„Skoro jsem to měl!“ řekl nějaký hlas.

Doškrábal jsem se zpátky, přitáhl nohy k sobě a hlavou se praštil o spodek lavice. Civěla na mě špinavá, vyzáblá tvář s korálkovými očima.

Velikánská krysa mi přišla ukousnout nohu! V hrůze jsem se skrčil u zdi a udělal se tak malý, jak jen to šlo.

Natáhla se ke mně umouněná ruka. Nebyla to krysa. Byl to kluk!

Vedle jeho obličeje se objevil další. Kolem tmavého oka měl velikou modřinu. Chraplavý hlas řekl: „Jé, ten vypadá jak malej medvídek schovanej v brlohu.“ Natáhla se ke mně ruka a hlas řekl: „Pojď sem, miško, medvídku.“ Hlas i ruka patřily nějaké holce.

Díval jsem se z holky na kluka s obličejem jako krysa a zase zpátky. Řekla mi medvídku. Moje maminka mi taky říkala medvídku.

„Viděla jsi moji maminku?“ zeptal jsem se holky. „Hledá mě.“

Kluk s tváří jako krysa se zasmál. „Jo, jasně. Všechny naše mámy nás hledají.“

Holka ho strčila loktem do boku. „Sklapni, Viktore,“ vyštkla. Podívala se zpátky na mě pod lavičkou. „Ztratils mámu ve vlaku?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ztratil jsem ji už předtím,“ řekl jsem.

Holka přikývla. „Už je to dlouho, cos ji naposled viděl?“

Mrkl jsem, abych zahnal slzy. „Ale ona mě hledá,“ řekl jsem.

Holka ke mně znovu natáhla ruku. „Nenajde tě, když se budeš schovávat pod lavicí,“ řekla. „Tak pojď ven, medvídku.“

Obklopily mě čtyři děti. Nedalo se poznat, jak jsou staré ani jak jsou veliké. Jejich maminky je oblékly do starých zahozených hadrů, které jim byly buď moc velké, nebo moc malé. Ale stejně, tam kde jsou děti, tam jsou i dospělí. Poradí mi, jak najít maminku.

„Já jsem Táňa,“ řekla holka. Ukázala na kluka s obličejem jako krysa. „Tohle je Viktor.“

Další holka v kšiltovce a s cigaretou zastrčenou za uchem si zapíchla palec do prsou: „Já jsem Julia a vydělávám víc peněz než všichni ostatní dohromady.“ Ukázala na snědého kluka se zasněným očima. „A tady pan čičač, to je Paša.“ Viktor se zahihňal.

„Já se jmenuju Miška Ivan Andrejovič a je mi pět let.“ Stoupl jsem si ve svých botách se Slavným Basketbalistou tak vzpřímeně, jak jsem jen dovedl. „Musím najít svou maminku. Bydlíme ve městě Ruza.“

Viktor s obličejem jako krysa se zase zasmál a odmávl mě rukou jako dotěrnou mouchu. „My všichni jsme ztratili mámy, ty blbečku.“

Táňa se na něj zamračila. „A co ty víš? Třeba ho jeho máma fakt hledá. Ruza je pěkně daleko. Když ho k ní dovedeme, nejspíš nám dá nějaký peníze.“

„Já na mámy nevěřím,“ řekl Viktor. „Žádná máma ho nehledá, a je moc malej, než abysme ho mohli nechat u sebe.“

Začal jsem se ho vyptávat, jak může nevěřit na mámy. Každý má přece mámu, i zlé a špinavé děti. Začal jsem mu vyprávět o červeném kabátě a černém knoflíku a o tom, jak mi maminka

každý večer čítala z pohádkové knížky a jak se všechno změnilo, když bábuška Ina odešla do nebe a moje maminka začala zapomínat a do našeho domu přišel *on*, když vtom se ze stínů ozval hluboký, líný hlas: „Jako vždy, Viktore, je tvoje představitost omezená tvým prasečím mozečkem.“ Kluk s obličejem jako krysa zčervenal. Oči mu začaly nervózně těkat ze strany na stranu.

„Bude nám užitečnej právě *proto*, že je tak malej.“ Hlas vystoupil ze stínů, z nosu mu vycházel cigaretový dým.

Kmen dětí utichl a odstoupil ode mě. V kapse jsem palcem hladil černý knoflík.

Hodil cigaretu na zem a došel ke mně. Vzal mě za ramena a otočil na jednu stranu, pak na druhou. „Kolik je ti?“ vyštěkl.

„Pět,“ špitl jsem.

Přikývl a štípl mě do paže. „Jsi na svůj věk malej. O to lepší. A ty tvoje velký hnědý kukadla zaručeně dostanou každou dámu.“

Měl na sobě policejní kabát. Byl ale ušmudlaný a potrhaný. A jeho kalhoty a boty nevypadaly jako kalhoty a boty policajta. Ale stejně. Maminka vždycky říkala, že úkolem *milice* je pomáhat.

„Ztratil jsem se,“ řekl jsem. „A mám hlad.“

Mžoural na mě přes kour: „Tak?“

„Musím najít maminku,“ dodal jsem. „Má o mě strach.“

Vyplivl na zem něco špinavého. „Vypadám snad jako policajt?“

Usmál jsem se. „Ano, vypadáš. Maminka vždycky říká, ať poprosím o pomoc milice, když se ztratím. Takže prosím tebe.“ Usmál jsem se, jak nejlépe jsem dovedl.

Holka jménem Julia zavyla smíchy. „Rudy, policajt!“

Ostatní to taky pobavilo. „Rudy, policajt! Rudy, policajt!“

Otočil jsem se k Táně. „Prosím,“ žadonil jsem. „Vezmi mě k sobě domů. Tvoje maminka to pochopí.“

Ale Táňa se přivinula k Rudymu. Přehodil jí jednu ruku kolem ramen. Druhou rozpřáhl, jako by chtěl obejmout tyčící se loubí, zablácené sloupy, špinavé, otrhané děti. Některé poskakovaly kolem lidí od vlaků a žebrały, jiné spaly na studené tvrdé zemi, ruce natažené, dlaně vzhůru, žebrały i ve spánku.

„Vidíš tu nějaké mámy?“ zeptal se. „Tak vidíš?“

Podíval jsem se z Rudyho zlých šedých očí zpátky k Táně. Ta položila hlavu Rudymu na rameno a oči se jí naplnily soucitem. „My nemáme mámy, Miško. *Tohle* je náš domov.“

KAPITOLA 7.

HRA

„UDĚLÁME TO TAKHLE,“ pronesla Táňa, zatímco mě vedla po dlouhém schodišti do světa nahoře nad zemí. „Budeme říkat, že jsi můj malej bráška. Můj nemocnej malej bráška. A potřebujeme peníze, abysme ti koupili léky.“

Zakabonil jsem se: „Ale to je lež. Nejsem tvůj bráška. Maminka říká, abych vždycky mluvil pravdu.“

Táňa si povzdychla. „Ty sis nikdy nehrál na někoho, Miško?“

Přikývl jsem, i když jsem si nikdy nehrál na někoho před někým jiným.

„Tak to přesně děláme. Hrajeme si, že jsme brácha a sestra a že ty stůněš. Vsadím se, že umíš skvěle předstírat, že stůněš.“

Chytil jsem se za břicho a zaskučel.

„Dobře! Dobře!“ řekla a zatleskala. „Teď zkus zakašlat.“

Zakuckal jsem se a zaprskal. „Takhle?“ zeptal jsem se.

Přivinula mě k sobě. „Přesně tak,“ přikývla.

„A když budu hodně dobře dělat nemocného, pomůžeš mi najít maminku?“

Rozcuchala mi vlasy: „Jasně, Miško.“

A tak jsem toho studeného podzimního dne na ulicích Města začal hrát. Svíral jsem se za břicho a skučel a kašlal a prskal. Vy-

mačkával jsem z očí slzy, zatímco Táňa chytala lidi za kabáty, všechny lidi, co spěchali kolem nás. „Prosím, pomozte nám,“ říkala a škubala lidi za rukávy a za síťovky. „Můj malý bráška je nemocný! Potřebujeme peníze na léky.“

Většina z nich upustila do její natažené ruky peníz, aniž by se obtěžovali zastavit. Brzy jí v kapse od kabátu cinkaly mince.

Jeden pán jí dal do ruky bankovku a řekl: „Kup mu nějaký kabát, prokristapána.“

Jedna paní nám dala žlutý balónek se stužkou.

Nikdo se neptal, kde máme maminku.

Odpoledne už jsem měl takový hlad, že jsem nemohl ani hrát. „Teď máme spousty peněz, abychom si koupili k jídlu, co budeme chtít,“ řekl jsem.

Táňa zacinkala několika mincemi v kapse. „Peníze nejsou na *jídlo*, hlupáčku,“ poučila mě. „Peníze jsou na to, abysme byli šťastný.“

„Já bych byl za jídlo moc šťastný,“ upozornil jsem ji.

„Jídlo si ukradneme,“ řekla. „Na tom nic není.“

Údivem jsem otevřel pusu. Udělal jsem krok dozadu a zavrtěl hlavou. „Já nemůžu krást. Krást je špatné.“

„Kdo řekl?“ pokrčila Táňa rameny.

„Moje maminka to říká.“

V očích se jí zablesklo. Dala mi facku. „Prober se, Miško. Vidíš tu někde svou mámu? Vidíš tu někde *mou* mámu? Nebo Julinu mámu nebo Viktorovu nebo Pašovu?“

Otřel jsem si mokré oči a zavrtěl hlavou.

Její tvář změkla. Pohládila mě po vlasech. „Promiň,“ řekla. „Ale musíš se učit. My tu máme svoje vlastní pravidla. A naše pravidlo číslo jedna je, že uděláme, co je třeba, abysme se o sebe

postarali. Když to má znamenat, že budeme krást, tak budeme krást. Když budeme muset lhát, budeme lhát. Chápeš?“

Přikývl jsem. Rukou jsem se dotkl pálící tváře.

Táňa si mě prohlížela, ruce v bok jako moje maminka, když se mi chystala říct, jak zlobivý kluk dovedu být. „Tak fajn,“ vzdychla potom. „Seženu ti něco k jídlu.“

Rozhlédla se po náměstí. Lavičky byly plné lidí, kteří nastavovali tváře podzimnímu slunci, u nohou papírové sáčky. Pak ukázala na tlustého pána, co seděl na okraji kašny. „Ten chlap potřebuje spoustu jídla, aby si zaplnil to tlustý břicho.“

Přikývl jsem. Kdyby věděl, že jsem ztracený a bez maminky a mám hrozný hlad, určitě by se se mnou rozdělil.

Táňa mě štípala do ramene. „Takže plán je takovej: budeš dělat, že si hraješ v kašně, jo? Jen jako.“

Přikývl jsem.

„Dostaň se k němu a pořádně ho pocákej.“

„Ale,“ namítl jsem, „to se pak rozzlobí a nerozdělí se s námi o oběd.“

Táňa obrátila oči v sloup. „Bože, ty jsi ale tupej. Jde právě o to ho naštvat! Naštvat ho tak, aby tě začal honit. A pak,“ řekla s úsměvem, „mu já štípnu oběd.“

Díval jsem se z Táni na toho tlustého pána sedícího na kraji velké kašny. Hnědý papírový sáček u jeho nohou byl vypoulený jako jeho břicho.

* * *

Pán nás nakrmil dobře. Moje boty se Slavným Basketbalistou byly úplně promočené a právě tak moje kalhoty, až po kolena.

Třásl jsem se zimou, když jsem si olizoval z prstů zbytky mastnoty z klobásy. Teď, když jsem měl plné břicho, do rukou a do nohou se mi jako pavouk vplížil pocit viny a ohryzával mi srdce. Pohladil jsem v kapse knoflík. Za to, co jsem udělal, by mi maminka dala na zadek.

Táňa vstala a protáhla se. Zacinkala v kapse mincemi. „Tak pojď,“ vybídla mě.

Poklusával jsem za Táňou, chodil za ní ulicemi a mezitím se pořád rozhlížel po červeném kabátě. Hnědé kabáty, šedivé kabáty, černé kabáty. Nebyl tamhle jeden červený?

Pak jsem o něco zakopl a praštil sebou na zem. Táňa mě za ruku vytáhla na nohy. „Dívej se, kam šlapeš,“ řekla.

Otočil jsem se. Zakopl jsem o kluka, který ležel na chodníku. Třeba si taky hrál na nemocného? Po tváři mu lezla moucha. Chyběly mu boty. Někdo jistě zastaví. Někdo odežene tu mouchu z jeho obličeje; někdo ho zvedne do náručí. Ale nikdo to neudělal. Všichni chodili kolem něj a dokonce i přes něj, jako by tam vůbec nebyl. Jako by to byl duch.

„Tak už *pojď*,“ vyštěkla Táňa a hrubě mě popadla za ruku.

Poryv studeného větru hnal po chodníku útržky novin a potom zahnal mouchu z tváře spícího chlapce.

KAPITOLA 8.

ŠKOLA

„PŮJDEME ZÍTRA DO ŠKOLY?“

Viktor se rozesmál a podal Jule láhev. Ta ji zvedla k puse a dlouze se napila. Paša mezitím vdechoval a vydechoval do hnědého papírového pytlíku.

Táňa se opřela zády o Rudyho a v tváři se jí zračily sny. „Město je naše škola, Miško,“ řekla. Rozpřáhla náruč: „Celej širej svět je naše škola.“

Lámal jsem si nad tím hlavu. Moc jsem si přál jít do školy. Miloval jsem vůni své třídy ve školce: vlhká vlna, teplé kakao a chléb.

„Ale já chci jít do školy,“ trval jsem na svém. „Učím se tam číst a psát.“

„To je tím, že jsi blbej,“ podotkl Viktor.

Rudy u mých nohou típl cigaretu. „Nás školy nechtějí,“ řekl.

„Ale všechny děti musí chodit do školy,“ přesvědčoval jsem ho. „Je na to zákon.“ Nedaleko se skřípěním zastavil vlak. Ze dveří se vyvalili lidi, rozešli se do všech stran, dívali se na hodiny, na cedule, kamkoliv, jen ne na nás. Hledal jsem mezi nimi červený kabát. Vyhlížel jsem vlak, který má vepředu napsáno Ruza.

Viktor vyskočil na nohy. Roztočil se dokola a jeho špinavý, po-trhaný kabát vířil kolem něj. „My jsme zákon!“ zazpíval z plných plic. „*Ulice* jsou zákon!“

„Vodka je zákon!“ přidala se Jula.

„Lepidlo je zákon,“ zamumlal Paša ze své kartonové matrace.

„Krásť a přežití je zákon,“ dodala Táňa.

„Prachy a jenom prachy,“ zanotoval Rudy, „to je zákon.“

Všichni přikyvovali.

Nějaký cestující z vlaku zahodil do koše napůl snědenou housku. Jula a Viktor se rozběhli ke koši, nohy jim klouzaly po mramorové podlaze. Viktor hrábl po housce a srazil Julu na zem. Jula mu skočila na záda a drápala ho a ječela: „To je moje! Dej mi to!“ Viktor se po ní ohnal jako po otravné mouše.

Táňu a Pašu to rozesmálo. „Svez se na něm!“ volala Táňa.

Rudy vyfukoval z nosu dlouhé proudy dýmu. „Špinavý zvířata,“ mumlal. „Nejsou o nic lepší než psi, co se rvou na ulici.“

Přes den jsem viděl na ulicích psy, spoustu psů. Někdy vrčeli, občas cenili zuby. Ale nikdy se spolu neprali.

Rudy vstal a volným krokem došel k Viktorovi a Jule, kteří se váleli, kousali, otloukali na podlaze nádraží. Lidi přicházející a odcházející a zase přicházející od vlaků proudili kolem nich. Určitě jim někdo řekne, ať toho nechají. Někdo zavolá policii.

Rudy hodil cigaretu na zem. Pak svou černou, špičatou botou nakopl Viktora do boku. „Vstaň,“ poručil. Jula sevřela v pěsti chomáč Viktorových vlasů a vši silou škubla. Rudyho bota si našla její záda. Jula vykřikla bolestí a převálila se na bok. Viktor hrábl po její noze. Ale než na ni dosáhl, Rudy ho kopl do zadku. Jeho tvář pleskla o zem. Na studené, šedivé podlaze rozkvetla loužička červené krve.

Rudy sebral napůl snědenou housku, doteď zabalenou jako dárek do bílého papíru, nyní potřísněného krví.

S úklonou ji podal Táně. „Pro vás, krásná princezno.“

Posadil se vedle mě, zatímco Táňa hltala housku. V břiše mi kručelo, i když mi bylo zle, zle a zima. Rudá krev na zemi. Taková rudá skvrna byla i na zemi u nás doma. Dotýkal jsem se jí. Napadlo mě, jestli to není –

Rudy mě loktem surově štouchl do boku. Nezapálenou cigaretou ukázal na krvácejícího Viktora a plačící Julu. „To je všechna škola, jakou potřebuješ, Miško.“

Doplazil jsem se k dlouhé lavici nad mřížkou topení. Schoulil jsem se pod lavicí a otočil se zády ke všem těm lidem, co chodili k vlakům a zase od vlaků. K lidem, kteří nikdy nezastavili, kteří se dívali skrz nás, jako bychom byli duchové. K lidem v jejich šedivých kabátech, kabátech černých a hnědých, ale nikdy červených.

Otočil jsem se zády ke všem těm dětem bez matek, protože to pořád ještě byly děti. Žádnému z nich, dokonce ani Rudymu, jak jsem měl zjistit, nebylo víc než čtrnáct.

Zavřel jsem oči před jasnými světly, která zářila na tyčící se mramorové oblouky, špinavou šedivou podlahu, studené sochy pánů na koních i smutné, neviditelné děti ze stanice Leningradská. Neuspávaly mě pohádky mojí maminky. Necítil jsem její pusu na dobrou noc ani teplo jejího těla přitisknutého na mé. K spánku mě ukloučoval rachot vlaků ve stanici a klapání podpatků na tvrdé zemi.

KAPITOLA 9.

ŠTĚNĚ

A TAK MÍJELY DNY a noci a další dny. Táňa a já jsme trávili dny na rušných ulicích a náměstích a hráli různé hry, které vymýšlela, abychom sehnali peníze a jídlo. Zнала spoustu her na něco. Za některé z nich jsem se styděl.

A každý večer jsme se choulili na vlakovém nádraží. Ostatní se hádali a podávali si cigarety, tuby s lepidlem, lahve s pitím, které páchly jako *on*. Rudy byl většinou s námi, ale někdy taky ne. Ale peníze se dávaly vždycky Rudymu. Když někoho podezíral, že mu peníze nedal, zbil ho, až mu tekla krev.

Jednoho dne bylo Táně tak špatně, že nemohla jít nahoru na ulici. „Dneska půjdeš s Pašou,“ řekl mi Rudy. Hrubě Pašu postrčil ze strany do hlavy. „Vytáhni jednu hlavu z toho pytlíku a koukej přinést nějaký prachy. Jsi pozadu.“

Běžel jsem za Pašou po schodech, které vedly vzhůru do denního světla. „Na co si budeme hrát dneska?“ zeptal jsem se ho. „Ty Tániny hry už mě nebaví.“

Paša pokrčil rameny a zamžoural do slunce. „Já žádný hry neznám,“ řekl. „Hry jsou pro mimina a pro holky.“

„Já nejsem dítě,“ namítl jsem. „Už jsem velký. Už chodím do školky.“

„Jo, jo,“ řekl Paša. Tmavýma očima bloudil po ulicích. „Mně ještě není deset a vím o světě víc než všechny ty děti ve škole.“

Přeběhl ulici. U vysoké železné brány sedělo dítě se štěnětem na klíně. „Kde jsou dneska štěňata?“ zeptal se ho Paša.

„V tom shořelým tanečním klubu,“ odpovědělo.

Paša mě popadl za límec svetru. „Tak pojď. Dojdem si pro štěně.“

Srdce mi poskočilo radostí. Štěně! Vždycky jsem chtěl štěně a přemlouval jsem maminku, aby mi ho pořídila. „Budu ten nejhodnější kluk na světě,“ slíboval jsem jí. „Jen mi poříd štěňátko.“

A ona na to vždycky říkala: „Sotva se uživíme sami, medvídku. Jak bychom uživili ještě rostoucí štěně?“

Teď jsem poskakoval za Pašou a zpíval si: „Štěně! Štěně! Já chci štěně!“

Paša zastavil před polozbořeným domem, který páchl kouřem. „Zmlkni,“ řekl. Naklonil hlavu ke straně. „Poslouchej,“ zašeptal.

Z jednoho rohu se ze sutin ozývalo tiché kňourání.

„Tudy,“ poručil Paša.

Klopýtal jsem za Pašou přes rozbité lahve, ohořelá prkna, stoly s polámanými nohama a hromádky cihel, až jsme narazili na převrácenou krabici. A v ní byla dvě štěňata.

„Ach,“ vydechl jsem a klekl si, aniž bych si všímal rozbitého skla. Nemohl jsem ani uvěřit tomu štěstí. Konečně budu mít štěňátko.

Paša popadl hnědobílé štěně za kůži na zátylku. Štěně vyjeklo. „Vem to druhý a jdem,“ řekl.

Vzal jsem druhé štěně – hnědobílé jako jeho bráška – co nejjemněji a zvedl ho do náručí. Štěně kňučelo a třáslo se. „Já ti neublížím, maličký,“ šeptal jsem mu do ouška. „Budu se o tebe dobře starat, napořád.“

„Tak už *pojď*, Miško,“ volal na mě Paša z ulice.

Přivinul jsem štěně k sobě a přešli jsme ulici zpátky do parku. Park bude ideální místo pro mě a moje nové štěňátko, pomyslel jsem si.

Paša si sedl na slunné místo nedaleko od pána s vozíkem, který prodával horké brambory. „Sem chodí obědvat obchodníci,“ řekl Paša. „Vždycky ti dají víc peněz, když máš štěně nebo kotě.“

Moje štěňátko mi okusovalo prst. „Já za svoje peníze koupím svému štěňátku to nejlepší jídlo,“ řekl jsem. Paša si povzdychl.

„A koupím mu krásný obojek a měkký pelíšek a vodítko, aby se mnou zůstalo navždycky.“

Dal jsem svému novému štěňátku pusu na hlavičku. „Jaká jim dáme jména?“ zeptal jsem se Paši.

Nějaká paní mi hodila k nohám dvě mince. Jiná upustila minci Pašovi do natažené dlaně.

„Jména?“ odfrkl si Paša. „Žádný jména jim nedáme. Máme je jen, abysme sehnali prachy, to je celý.“

Přitiskl jsem si štěně na prsa. „Ale tohle je moje štěně!“

Přesně jak Paša říkal, park se za chvíli naplnil lidmi. Nohy nás rychle mýjely, ruce pouštěly na zem před námi mince a někdy i bankovky. Štěňátko se mi vrtělo v klíně.

„Mě peníze nezajímají,“ řekl jsem a posunul své mince na Pašovu hromádku. „Já si ho nechám. Vezmu ho zpátky na nádraží a všichni ho budou mít rádi.“

„To bych nedělal,“ řekl Paša. „Rudy ho zabije. Nemysli si, že ne.“

Vyskočil jsem na nohy a přitiskl štěně k sobě. „Tak si ho nechám sám,“ vykřikl jsem. „Už se tam nevrátím!“

Paša se na mě dlouho díval. „Tady nikdy nepřeziješ sám, Miško. Jsou tu lidi, co dělají hrozný věci dětem jako my.“

Štěně se mi vykroutilo z náručí a seskočilo mi k nohám. Díval jsem se, jak ukořistilo špinavý kousek brambory. „Rudy je zlý,“ řekl jsem, ale na Pašu jsem se nedíval. „Bije svoje kamarády a bere nám naše peníze.“

„Ale taky nás chrání, Miško. S Rudym jsme ve větším bezpečí než tady venku bez něj. Všichni to víme. Proto si jeho bití necháváme líbit.“

Potom Paša s hlasem, který byl skoro laskavý, poplácal na zem vedle sebe. „Pojď, užívej si sluníčka a štěňátka.“ Se slzami v očích jsem se od něj odvrátil.

Paša si povzdychl. Podal mi pár mincí. „Tady, kup si bramboru pro sebe a pro štěně,“ řekl.

Otřel jsem si z tváří slzy. Natáhl jsem ruku. Kolemjdoucí upustil do mojí natažené dlaně tři blýskavé mince.

KAPITOLA 10.

ZRCADLO

TÁŇA A JULA se něčemu hihňaly na nádražních záchodech.

„Zkus si je udělat takhle,“ slyšel jsem říkat Julu Táně. „Takhle se to klukům líbí.“

Brzy nato vypochoďovaly ze záchodů, mastné vlasy na hlavách vyčesané vysoko nahoru. Vrávoraly na něčích zahozených botách s vysokými podpatky. To bylo poprvé, co jsem viděl Julu bez kšiltovky na hlavě a bez cigarety za uchem.

„Na co čumíš?“ vyštěkla na mě.

„Nevypadáš jako Julia,“ odpověděl jsem.

Zazubila se a otočila. „Vypadám jako filmová hvězda, co?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Vypadáš jako strašák na poli,“ řekl jsem.

Než jsem stihl mrknout, skočila po mě a srazila mě na zem. „Tak ty si myslíš, že jsi pořád mámin malej roztomilej Miška?“ Nakopla mě do holeně. „Měl bys vidět v zrcadle *sám sebe*, ty skrčku.“

„Já do zrcadla ještě nevidím,“ řekl jsem. A kromě toho já budu vždycky mámin chlapeček s učesanými vlásky. Řekla mi to.

Julka skopla z nohou boty s vysokým podpatkem. Jednou rukou mě popadla za loket a do druhé chytila dřevěnou bednu. Strčila mě do dveří od záchodů. Hodila dřevěnou bednu na zem pod umyvadlo a pak mě postavila na ni.